

Handläggare
Carolina Morales
Telefon: 08-508 25 146

Till
Socialnämnden
2017-09-19

Så stärker vi den personliga integriteten (SOU 2017:52)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Veronica Wolgast Karlberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Så stärker vi den personliga integriteten (SOU 2017:52)* för yttrande.

Regeringen beslutade den 8 maj 2014 att tillkalla en parlamentarisk kommitté med uppdrag att utifrån ett individperspektiv kartlägga och analysera risker för intrång i den personliga integriteten, som kan uppkomma i samband med användning av informationsteknik i såväl privat som offentlig verksamhet. Kommittén presenterar i detta slutbetänkande förslag på åtgärder för att minska de integritetsrisker som kartlagts.

Förvaltningen ställer sig bakom utredningens förslag och anser att förslagen kan bidra till att den personliga integriteten stärks för socialtjänstens brukare.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Så stärker vi den personliga integriteten (SOU 2017:52)* för yttrande till socialnämnden, utbildningsnämnden och stadsledningskontoret, samt till stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby och Norrmalm. Remisstiden sträcker sig till 29 september 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 13 september och funktionshinderrådet har haft möjlighet att behandla ärendet 14 september 2017.

Ärendet

Regeringen beslutade den 8 maj 2014 att tillkalla en parlamentarisk kommitté med uppdrag att utifrån ett individperspektiv kartlägga och analysera risker för intrång i den personliga integriteten, som kan uppkomma i samband med användning av informationsteknik i såväl privat som offentlig verksamhet. Kommittén antog namnet Integritetskommittén

Integritetskommittén överlämnade i juni 2016 delbetänkandet *Hur står det till med den personliga integriteten?* (SOU 2016:41). Kommittén presenterar nu i detta slutbetänkande förslag på åtgärder för att minska de integritetsrisker som kartlagts.

Ärendet innehåller en kortfattad redogörelse för utredningen med fokus på de förslag som särskilt rör socialtjänsten. Hela utredningen finns att hämta under adress

<http://www.regeringen.se/49c6b6/contentassets/56e701d354824bcb9826ea0839ab28f3/sa-starker-vi-den-personliga-integriteten-sou-2017-52.pdf>

Utredningen

Målsättningen för kommitténs arbete har varit att skyddet av den personliga integriteten ska stärkas så att denna grundläggande rättighet är i balans med andra grundläggande rättigheter och legitima samhällsintressen.

Dataskyddsförordningen ska börja tillämpas den 25 maj 2018 och i samband med det kommer personuppgiftslagen att upphöra att gälla, och en mängd lagar och andra regler kommer att ha anpassats till direktverkande EU-lagstiftning i stället.

Kommittén menar att det behövs en kraftsamling inom en rad områden för att bryta den utveckling som innebär stegvisa försämringar av den personliga integriteten. I slutbetänkandet ges förslag på åtgärder som kan stärka skyddet för den personliga integriteten.

Kompetenscenter för frågor som rör anskaffning och användning av externa IT-tjänster

Integritetskommittén har uppmärksammat risker till följd av brister i myndigheternas kompetens när det gäller it-utveckling. Kommittén anser att ett kompetenscenter skulle kunna bidra till att den offentliga förvaltningen blir bättre kravställare i upphandlingar, bland annat vad gäller kraven på inbyggd integritet och informationssäkerhet.

Förslag som särskilt rör socialtjänsten

- Regeringen bör ge en myndighet, förslagsvis E-hälsomyndigheten, i uppdrag att initiera och stödja utarbetandet av uppförandekoder inom hälso- och sjukvård och socialtjänst.

En uppförandekod kan beskrivas som en sorts branschvis självreglering i syfte att konkretisera regelverket och specificera hur dataskyddsförordningen ska tillämpas i praktiken. Kommittén tror att uppförandekoder kan bli ett effektivt hjälpmedel för att höja skyddet av den personliga integriteten.

- Regeringen bör låta utreda en ny lagstiftning om personuppgiftshantering inom socialtjänsten, som kompletterar och specificerar kraven i dataskyddsförordningen (som fr.o.m. maj 2018 ersätter personuppgiftslagen).

Personuppgiftsbehandlingen inom socialtjänsten bör i likhet med personuppgiftsbehandlingen i hälso- och sjukvården regleras i en egen lag – en socialtjänstdatalag. En komplett och tydlig lagstiftning inom detta område ökar förutsättningarna för ett ordnat införande av välfärdsteknik inom socialtjänsten.

- Det behövs lagregler om ställföreträdare för personer med nedsatt beslutsförmåga i vård- och omsorgssituationer.

Nuvarande regelverk för personuppgiftsbehandling i hälso- och sjukvården och socialtjänsten innehåller inga särskilda

bestämmelser för hur personuppgifter avseende personer som saknar förmåga att ta ställning till en viss personuppgiftsbehandling ska hanteras. Kommittén menar att en konsekvens av bristerna i dagens reglering är att den som saknar förmåga att ta emot och förstå information samt ta ställning till frågor om informationshantering kan ställas utanför möjligheterna att ta del av de möjligheter som välfärdsteknik erbjuder.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig bakom utredningens förslag och anser att förslagen kan bidra till att den personliga integriteten stärks för socialtjänstens brukare.

Inom socialtjänsten används välfärdsteknik och olika digitala tjänster, till exempel i form av kognitiva hjälpmedel och trygghetslarm. De personuppgifter som hanteras inom socialtjänsten är i allmänhet av integritetskänslig karaktär som exempelvis enskildas privata förhållanden om hälsa och sociala och ekonomiska förhållanden. Då personuppgifterna är känsliga finns allvarlig risk för den personliga integriteten om uppgifterna hamnar i fel händer. Det är därför av största vikt att dessa uppgifter hanteras på ett säkert och ändamålsenligt sätt som leder till att brukaren får sina behov tillgodosedda.

Det är angeläget för socialtjänsten att kontinuerligt utveckla digitala tjänster och välfärdsteknik för att förenkla och förbättra tjänsterna för personer som är i behov av socialtjänstens insatser. En förutsättning för att denna utveckling ska kunna ske är att brukarnas integritet kan säkras. Förvaltningen välkomnar därför utredningens förslag som syftar till detta.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Remiss av Så stärker vi den personliga integriteten (SOU 2017:52)